

AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD TANÁCSADÓ TESTÜLET

288/1/2010 (II.11.) TT. sz. állásfoglalása

a 362/2004. (XII.26.) Korm. Rendelet 2009. október 1. napjától hatályos 14/B. §-ának eljárásjogi értelmezéséről

Az egyenlő bánásmód megsértése miatt kérelemre indított eljárások alapját képező jogsértésekről a hatóság általában akkor szerez hivatalos tudomást, amikor az eljárás megindítására irányuló kérelmet nála az arra jogosult előterjeszti.

A kérelem benyújtásával a közigazgatási eljárás a törvény erejénél fogva megindul.

Amennyiben az ügyfél kérelmét a jogsértő magatartás bekövetkeztétől számított egy éven túl nyújtja be, bírság kiszabására nincs lehetőség.

Az olyan esetekben, amikor a hatóság az eljárását hivatalból is megindíthatja, érdemben vizsgálendő, hogy a hatóság a jogsértésről mikor szerzett tudomást. Amennyiben a hatóság az eljárásra okot adó jogsértésről való tudomásszerzését követő három hónapon túl vagy a jogsértés megtörténtét követő egy éven túl indítja meg hivatalbóli eljárását, a kérelmezettel szemben hátrányos jogkövetkezményként bírságot nem szabhat ki.

Indokolás

Az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet 14/B. §-át a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 387. § (7) bekezdése (továbbiakban: módosítás) iktatta be 2009.10.01-jei hatállyal. A módosítás szövege az alábbi.

14/B. § Az egyenlő bánásmód követelményét biztosító rendelkezés megsértéséért kiszabható bírság megállapítására irányuló eljárás a hatóságnak a jogsértésről való tudomásszerzésétől számított három hónapon belül, de legkésőbb a jogsértés bekövetkezését követő egy éven belül indítható meg. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság a beiktatott jogszabályhely értelmezése tárgyában – a fogalmazási pontatlanságok okán - az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testületéhez fordult.

Az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testülete abban a kérdésben foglalt állást, hogy a hatóság mikor szerezhet tudomást az eljárás alapjául szolgáló tényekről, mikor indul meg a közigazgatási eljárás, továbbá miként értelmezhető a „bírság kiszabására irányuló eljárás” kifejezés a jogszabály szövegében.

Az Ebktv. 13. § (1) bekezdése értelmében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését közigazgatási szerv (a továbbiakban: hatóság) ellenőrzi.

A 16. § (1) bekezdése szerint *ha a hatóság megállapította* az e törvényben foglalt, az egyenlő bánásmód követelményét biztosító rendelkezések megsértését a) elrendelheti a

jogsértő állapot megszüntetését, b) megtilthatja a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, c) elrendelheti a jogsértést megállapító jogerős határozatának nyilvános közzétételét, d) bírságot szabhat ki, e) külön törvényben meghatározott jogkövetkezményt alkalmazhat.

A Ket. 29. § (1) bekezdése értelmében a hatósági eljárás az ügyfél **kérelmére vagy hivatalból** indul meg.

Az eljárás tehát – a hivatalból is megindítható eljárások kivételével - **a kérelem benyújtásával - a törvény erejénél fogva megindul, azt nem a hatóság aktusa indítja el.**

Az hatóság jogkövetkezményt – így bírság kiszabását is - csak a közigazgatási eljárás lefolytatását követően, a tényállás megállapítása mellett alkalmazhat: az eljárás megindulásakor tehát általában nincs abban a helyzetben, hogy tudja, az eljárás milyen eredményre fog vezetni. Ebben a tekintetben nincs jelentősége annak, hogy az ügyfél milyen szándékkal indította meg az eljárást, ugyanis a hatóság a jogkövetkezmények alkalmazása vonatkozásában a kérelemhez kötve nincs.

A kérelmet elbíráló közigazgatási szerv ezekben az ügyekben a kérelem benyújtását megelőzően az eljárás megindítására okot adó magatartásról, illetve annak az egyenlő bánásmód követelményét sértő mivoltáról sem tudhat, arról csak a kérelem benyújtásakor szerez tudomást, így a hatóságot döntésében csak az korlátozza, hogy **amennyiben az eljárás a jogsértő magatartást követő egy éven túl indult meg, jogkövetkezményként bírságot nem alkalmazhat.**

Az Ebktv. 15. § (5) bekezdése értelmében **a hatóság hivatalból is eljár** az egyenlő bánásmód követelményének a 4. § a)-d) pontjaiban meghatározott szervek (a magyar állam, a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei, a hatósági jogkört gyakorló szervezetek és a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek) általi megsértésével kapcsolatban, ha az adott ügyben más közigazgatási szerv előtt nincs folyamatban eljárás.

Ezen utóbbi esetekben a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy a fenti szervek valamely magatartását előzetesen az egyenlő bánásmód követelményének megsértéseként értékeli-e, továbbá, hogy az ügyben eljárást kíván-e hivatalból kezdeményezni vagy sem, tehát **az eljárást a hatóság jogi aktusa indítja meg.** Habár ilyenkor sem beszélhetünk „bírság kiszabására irányuló eljárásról”, a jogalkotó vélhető szándéka az, hogy azokban az esetekben, **ahol az eljárás megindítása a hatóság döntésének függvénye, a bírság kiszabásának lehetőségét korlátozza.**

Ennek folyamánként érdemben jelentősége van és vizsgálendő tény az, hogy a hatóság a jogsértésről mikor szerzett tudomást, és amennyiben a **tudomásszerzést követő három hónapon túl, vagy ettől függetlenül a jogsértő magatartás elkövetését követő egy éven túl indítja meg hivatalbóli eljárását, jogkövetkezményként bírságot nem alkalmazhat.**

Az ismertetett indokok alapján az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület értelmezését az Ebktv. 17/B. § (2) bekezdésében rögzített jogkörében eljárva adta ki.

Budapest, 2010 február 11.

Dr. Farkas Lilla sk.

Dr. Herczog Mária sk.

Dr. Kárpáti József sk.

Dr. Gyulavári Tamás sk.

Dr. Szigeti György

Dr. Kádár András Kristóf